

Svar på interpellation från Mikael Ekvall, Vänsterpartiet – Patientsäkerheten i fara på våra sjukhus

I en interpellation från Mikael Ekvall, Vänsterpartiet, ställs frågan:

- Den politiska ledningen har i media uttalat sig om att man anser att de gjort allt man kunnat, är detta verkligen sant?

- Patientsäkerheten har alltså varit åsidosatta på våra sjukhus under sommaren, innebär det att den politiska ledningen har kapitulerat i frågan om att klara av att upprätthålla patientsäkerheten även under sommarperioden?

Inför sommaren görs alltid en verksamhetsanpassning på sjukhusen så att semesterledigheter kan läggas ut. Att så kan ske beror på att den planerade vården inte behöver ges året runt. Detta medför att antalet vårdplatser reduceras. Utöver den planerade verksamhetsreduceringen inför sommaren 2016 ledde brist på sjuksköterskor till att ytterligare vårdplatser fick stängas. Inför sommaren 2016 pågick ett intensivt arbete i samverkan mellan HR-chefer, chefsjuksköterskor och verksamheterna för att trygga bemanningen så att patientsäker vård skulle kunna upprätthållas. Verksamheten anpassades ytterligare till tillgänglig bemanning så att vården skulle kunna utföras patientsäkert. Verksamhetschefer gjorde bedömningen att en patientsäker vård skulle kunna bedrivas under sommaren.

Vid forum *Daglig styrning* träffas vårdenhetschefer, vårdplatskoordinator och vid behov även verksamhetschefer, dagligen på varje sjukhus. Syftet är att samordna sjukhusets resurser utifrån dagsaktuellt läge gällande vårdplatsbeläggning, bemanning och smittor. Vid behov måste ibland patienter flyttas mellan avdelningar och en bedömning om flyttbarhet görs av läkare samt sjuksköterska. I första hand flyttas utskrivningsklara patienter, det vill säga de patienter som inte behöver sjukhusets resurser utan väntar på plats i eller bistånd av kommunerna.

Som framgår av nedanstående statistik har således antalet disponibla vårdplatser varit färre 2016 än 2015. Såväl andelen överbeläggningar som andel utlokaliserade patienter har varit högre i juni och juli i år jämfört med förra året, men är i ett nationellt perspektiv fortfarande lågt. Statistiken för överbeläggningar på Ryhov för juni och juli enligt Diver är för närvarande felaktig och tas därför inte med i tabellen.

När statistiken är klar för hela sommaren inklusive augusti kommer verksamheten under sommaren analyseras. Detta arbete har redan initierats.

Antal överbeläggningar samt utlokaliserade patienter per 100 disponibla vårdplatser somatisk vård Region Jönköpings län						
2016	Överbeläggning*		Utlokaliserade patienter**		Disponibla vårdplatser***	
	Juni	Juli	Juni	Juli	Juni	Juli
Höglandssjukhuset	1,74	2,38	0,50	0,83	4 778	4 460
Länssjukhuset Ryhov	-	-	1,41	1,16	10 431	9 519
Värnamo sjukhus	2,38	1,83	0,79	2,43	3 692	3 122

2015	Överbeläggning*		Utlokaliserade patienter**		Disponibla vårdplatser***	
	Juni	Juli	Juni	Juli	Juni	Juli
Höglandssjukhuset	0,56	1,62	0,25	0,14	5 684	5 133
Länssjukhuset Ryhov	1,08	1,29	0,76	0,76	11 121	10 541
Värnamo sjukhus	0,07	0,86	0,49	0,47	4 048	3 605

* När en inskriven patient vårdas på vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats.

** Patient som är inskriven och vårdas på annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten.

*** Vårdplats i slutenvård med fysisk utformning, utrustning och bemanning som säkerställer patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Överbeläggning och utlokalisering av patienter kan ge ökade patientsäkerhetsrisker. Därför är det en viktig arbetsuppgift att arbeta med dimensionering och fördelning av vårdplatser och vårdpersonal samt arbete med vårdens processer så att resurserna utnyttjas på ett effektivt och säkert sätt.

Det är väl känt att arbetsbelastningen på akutmottagningen på Länssjukhuset Ryhov har varit pressad en längre tid. Därför har också arbete utförts för att bland annat styra om patientströmmar till primärvården och att arbeta med processerna för att förbättra patientflödena på akutmottagningen och från den till vårdavdelningarna. Under våren 2016 vände trenden med ökat antal besök på akuten till en minskning, och minskningen har fortsatt under sommaren. Vid en snabb utvärdering av arbetssituationen på akutmottagningen som utförts bland vårdpersonal och AT-läkare är intrycket att det varit en sommar med bra arbetsförhållande på akuten, bättre än förra sommaren.

Vid platsbrist på sjukhuset riskerar vården att inte vara patientsäker, vilket registrerats som avvikelser. Dessa avvikelserapporter tar vi på stort allvar och en analys genomförs i det ordinarie arbetet med avvikelser och patientsäkerhet.

Sammanfattningsvis är svaret på interpellantens frågor:

Det har gjorts ett ambitiöst planeringsarbete inför sommaren i Region Jönköpings län. Erfarenheter från i år från vår egen verksamhet och från andra landsting/regioner kommer att tas tillvara i planeringen inför nästa år.

I år har det varit svårigheter att rekrytera sjuksköterskor i hela landet och dessa svårigheter blir än mer märkbara under sommaren.

Patientsäkerheten är i vår region hela tiden i fokus genom planering, riskbedömningar, avvikelserapporter och åtgärder vid behov.

Maria Frisk
Ordförande i Nämnden för Folkhälsa och sjukvård